SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 175. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 12, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го ВЕРЕСНЯ 1992 Ч. 175. РІК XCIX.

ПАЛОМНИЦТВО ДО ГРОБУ Й. СЛІПОГО СКІНЧИЛОСЯ

Львів (УНІАР). — Тут у понеділок, 7-го вересня, тлінні останки Патріярха УГКЦ і Кардинала Йосифа Сліпого навічно упокоїлися в соборі св. Юра.

Глава Української Греко-Католицької Церкви Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський відслужив Святу Літургію та Панахиду. Учасники жалобної церемонії тричі обійшли собор із саркофагом св. п. Й. Сліпого. Після останнього цілування домовину покладено до крипти собору св. Юра.

Як уже інформовано, врочисте перепоховання останків Патріярха Й. Сліпого тривало від 28-го серпня і церемонію прощання продовжено, щоб численні прочани мали змогу віддати шану покійному.

В Україні створено нову корпорацію

Київ (УНІАР). — Тут 8-го вересня відбулися установчі збори працівників газової та нафтової промисловости, на яких створено зовнішньо-економічну корпорацію „Укрзарубіжнафтогаз". Серед фундаторів корпорації — Державна Дума України, фонд розвитку зовнішньо-економічної діяльности України при міністерстві зовнішньо-економічних зв'язків і торгівлі та міністерство економіки України.

Ґазових родовищ в Україні налічується майже 70, нафтових — понад 90.

Близько 70 бизнесменів України та Польщі взяли участь у спільному семінарі „Бизнес-контакт — 92", який відбувся у Львові 7—10-го вересня. Організатор заходу — мале приватне підприємство „Маґрос". Учасники семінару розглянули питання інвестиційної діяльности,експортні та імпортні розрахунки і відвідали підприємства Львівщини.

Міжнародна конференція „Бизнес у вільній економічній зоні" має відбутися в Одесі у днях 18—20-го вересня. Чорноморський „Торговий Дім" спільно з фірмою „Інкрасервіс" запросили на конференцію представників ділових кіл України, держав СНД, ЗСА, Канади і Німеччини для обговорення питань економічної співпраці. Передбачається, що учасники конференції відвідають міста України, Росії і Грузії, розташовані на чорноморському узбережжі, зустрінуться з представниками місцевих органів влади та укладуть взаємовигідні угоди.

ПЕРЕНЕСЕНО КОНЦЕРТ „ЧЕРКАСЬКИХ КОЗАКІВ"

Юніон, Н. Дж. — Концерт ансамблю „Черкаські козаки" в Юніон, Н Дж. перенесено з 12-го вересня на п'ятницю, 2-го жовтня. Відбудеться він о год. 7:30 вечора в залі середньої школи Бирнет. (ріг Колдвелл і Норріс авеню).

„Нова Україна" породила „Новий Крим"

Симферопіль (УНІАР). — Тут у вівторок, 8-го вересня, утворився кримський відділ Об'єднання „Нова Україна". Кримська організація дістала назву „Новий Крим". До неї увійшли кримський відділ Партії Демократичного Відродження України, севастопільський відділ Об'єднаної Соціял-Демократичної Партії, організаційні комітети „Нової України" у Теодосії та Євпаторії.

Організацію „Новий Крим" очолив кандидат фізико-математичних наук Андрій Шевцов. Установчі збори одностайно підтримали ідею всеукраїнського референдуму про довір'я Верховній Раді і Урядові України, звернулися до Верховної Ради Криму з вимогою привести конституцію Республіки Крим у відповідність до української конституції.

Україна втратила ще один корабель

Ізмаїл (УНІАР). — У вівторок, 8-го вересня, шхуна „Святий Петро" (корабель з кількома щоглами і косими вітрилами) з залогою із десяти осіб, проминувши прикордонні судна, залишила територіяльні води України. Припускають, що шхуну викрадено.

За попередньою офіційною версією шхуна попрямувала до французького міста Брест з метою взяти участь у фестивалі старовинних вітрильників. Відомо, що капітан шхуни Мартусь свого часу хотів викупити шхуну, однак йому забракло фондів, бо для цього треба було мати 5 міл. карбованців.

Проте Україна не тільки втрачає, але і здобуває. З Миколаєва повідомляють, що завод „Океан" щойно завершив будівництво багатотоннажного морського судна (балкера), якого оцінюють на 25 міл. дол. Можливо, його запропонують якійсь закордонній компанії.

У Чикаґо створено Комітет для вшанування 50-річчя УПА

Чикаґо (І. Камінська). — Тут створено Комітет для відзначення 50-ліття УПА, до якого ввійшли представники обох громадських централь, молодечих, комбатантських та інших організацій. На основуючому засіданні розподілено працю та обов'язки. Відзначення ювілею відбудеться в неділю, 25-го жовтня, в залі школи св. Миколая.

У програму ввійде виступ відомого театру Остапа Стахіва зі Львова, який приготовив спеціяльну програму пісень УПА, що включає сценарій „Машерують вже повстанці". Доповідь виголосить колишній старшина УПА д-р Богдан Крук („Мельодія") з Дітройту.

Є ще в пляні відбути панель-конференцію на тему „УПА і молодь повоєнної діяспори". Імпрези відбуватимуться під патронатом обох централь та Почесного комітету.

Майор російських прикордонних військ втік до Фінляндії

Гельсінкі, Фінляндія. — Аґентство Ассошіейтед Пресс повідомило, що майор російських прикордонних військ, перейшовши російсько-фінляндський кордон, попросив в тамошнього уряду політичного азилю. Про втечу майора Андрея Вихрустюка повідомив кореспондентів голова фінляндської служби безпеки Єро Кекомакі, який підкреслив, що це перший випадок втечі до Фінляндії старшини такої високої ранґи, тому уряд постарається полагодити його прохання про азиль якнайскорше, хоч нормальна процедура там триває пів року. Все одно полагодження справи Вихрустюка триватиме кілька тижнів.

Кекомакі відмовився від коментарів в цій справі і від подання подробиць про втечу майора А. Вихрустюка. Він тільки заявив, що старшина перейшов кордон минулого тижня. Крім того керівник справ міністерства внутрішних справ Фінляндії, Рісто Вейлайнен повідомив, що в цьому році кордон до Фінляндії перейшло 3,000 осіб і більшість з них просили політичного азилю. Серед них було понад 500 осіб з країн колишнього Совєтського Союзу.

Як звичайно, росіяни не закинули совєтської практики психологічного тиску на втікачів. Аґентство ІТАР—ТАСС повідомило, що батько і дружина майора-втікача, настоюють, щоб він вернувся на батьківщину. Було сказано також, що згідно з опінією товаришів майора А. Вихрустюка, він в останньому часі „був дуже нервовий, випивав більше як звичайно спиртних напоїв" і команда прикордонного відділу плянувала, мовляв, звільнити його та післати в резерву.

Представники російських і фінляндських урядів розглядають тепер питання про евентуальну передачу втікача в руки російських каґебістів.

Т. Живкова засудили на сім років тюрми

Софія, Болгарія. — Аґентство Ассошіейтед Пресс повідомило про засудження на сім років тюрми колишнього болгарського комуністичного лідера Тодора Живкова.

Старий 81-річний Живков був визнаний винним в усіх закидах прокуратури, яка представила судові документи про привласнення болгарським партократом грошей на суму 21 міл. левів, (приблизно один міл. дол.), за які він будував мешканеві приватні доми, дачі над морем, а також роздавав вірним йому комуністичним вожакам автомобілі закордонної марки „Мерцедес", стягаючи зних тільки символічну ціну заплати.

Разом з Живковим суд судив другого комуністичного злочинця, Мілка Балєва, за перекупство і присвоєння державних грошей. Його засудили на два роки тюрми, хоч прокуратори домагалися для Живкова 10, а для Балєва п'ять років тюрми. Обидва засуджені

(Закінчення на стор. 4)

ООН ЗБІЛЬШИТЬ СВОЇ МИРОВІ СИЛИ В БОСНІЇ КОШТОМ ВІЙСЬК НАТО

Ню Йорк. — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Бутрос Бутрос Ґалі, порозумівшись з Радою Безпеки заявив кореспондентам, що він вже розпочав безпосередні переговори з представниками членських країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) про висилку до Боснії військового підкріплення без якого, очевидно, мирові заходи, охорона і допомога цивільного населення в Сараєво й околиці не буде успішною.

На думку секретаря Ґалі мирові сили ООН в Боснії є категорично замалі, щоб дати собі раду з трьома ворогуючими сторонами — сербами, хорватами і боснійцями-мусулманами, які ведуть між собою справжню війну. Останні, тобто мусулмани, отримують, як було недавно виявлено, зброю і військовий виряд від Ірану, а може навіть від інших мусулманських країн і тому чимраз частішою жертвою стають вояки мирового корпусу ООН. Загинули також два вояки і шість було поранених української армії, але за них не дуже вспоминалися і протестували Уряд України і міжнародна спільнота. Але коли загинули два французькі вояки і п'ять були поранені *міжнародна преса була переповнена* інформаціями, протестами, не кажучи вже про протести французького уряду і самого президента тієї країни Франсуа Міттерана.

Покищо, генеральний секретар ООН хоче послати додаткових 5,000 вояків НАТО для охорони гуманітарної праці мирових сил ООН в Боснії, а головно в околиці летовища в Сараєво, без якого не можна перекидати до Боснії і Герцеґовини гуманітарної допомоги і рятувати загрожених цивільних осіб. Частини НАТО повинні перебрати на себе воєнну охорону, тобто унешкідливлювати пляновані напади на мирові сили ООН і такі напади відбивати. Рада Безпеки ООН, як сподіваються, схвалить незабаром плян генерального секретаря Ґалі.

Рада Безпеки плянує також заборонити перелети військових літаків через територію Боснії і Герцеґовини, включаючи також летовище в Сараєво.

Загально сподіваються, що військові контиґенти до Боснії вишлють в першу черґу: Великобританія, Канада, Франція, Італія і вони також покриють витрати у зв'язку з перебуванням їхніх вояків в тій республіці. Отже тепер мировий корпус включатиме крім французьких, канадських, українських вояків, також вояків інших держав. В такий спосіб число мирового корпусу значно збільшиться. Дехто із західніх держав висловлює застереження і побоювання, що збільшення мирового корпусу може спричинитись до справжньої війни в колишній Юґославії, чого хотівби уникнути Захід. У зв'язку з президентськими виборами, Уряд ЗСА покищо не висилає до Боснії своїх вояків, щоб не викликати подразнення у спільноті.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Італії Еміліо Кольомбо оприлюднив пляни свого уряду щодо збільшення допомоги для Сомалії. В найближчі дні Італія відкриє два медичні центри і два пункти харчування для дітей в столиці Сомалії Моґадішо. Е. Кольомбо заявив, що зусилля Італії помогли бодай на якийсь час замирити тимчасового президента країни Алі Магді Мохаммеда з його противником генералом Мохаммедом Фаррахом Айдідом. Вони нарешті погодилися зустрітись за столом переговорів.

ПІСЛЯ ТОГО, як 1-го січня 1993 року офіційно перестане існувати єдина чехо-словацька держава, Чехія і Словаччина встановлять дипломатичні стосунки і обміняються амбасадами. Про це заявив чеський міністер закордонних справ Йозеф Зеленєц. Він також повідомив, що в багатьох країнах Чехія і Словаччина, цілком ймовірно, будуть мати спільні амбасади.

ЛИТВА ДІЙШЛА до згоди з Росією щодо виведення колишніх совєтських військ з литовської території в Росію Воно має завершитися до 31-го серпня 1993 року. На території Литви дисльоковано до 35,000 колишніх совєтських вояків. Росія весь час настоювала, що їх звідти годі вивести, оскільки нема підготовлених мешкань. Литовське керівництво цим разом покликалося на висліди загальнонаціонального референдуму, який відбувся 14-го червня ц. р. Понад 90 відсотків голосів заявилось за „негайним і безумовним виведенням військ".

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Ізраїля Їцак Рабін і прем'єр-міністер Казахстану Сергій Терещенко, що прибув до Єрусалиму з офіційною візитою, підписали в понеділок, 7-го вересня, протокол про створення спільної економічної комісії. Вона буде випрацьовувати і координувати різні проєкти співпраці між Ізраїлем і Казахстаном. Передусім вона охопить ділянки аграрних технологій, іригаційних систем, меліорації ґрунтів, зберігання сільсько-господарської продукції, фармацевтику і космічні дослідження. Лондонська газета „Файненшел Таймс", коментуючи візиту С. Терещенка до Єрусалиму, пише, що „Ізраїль намагається обмежити вплив Ірану і арабських країн на нові незалежні держави і водночас закласти міцні основи для взаємовигідних економічних зв'язків".

ПРЕДСТАВНИКИ ОБОХ корейських держав на 6-ій конференції ООН в питаннях стандартизації географічних назв заявили, що море між Кореєю і Японією не повинно називатися Японським. Корейці підкріпили цю претенсію вагомим арґументом — мапою 215-річної давности, згідно з якою водний простір між Кореєю і Японією називається Корейським морем. На конференції ООН корейці підкреслили, що назва „Японське море" є для них образливою, оскільки нагадує про японське колоніяльне панування і ранить національні почуття корейців.

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Правда" опублікувала проєкт так званого організаційного комітету в питаннях підготови 20-ої конференції КПСС під назвою „За соціялізм, за єдність комуністів". Конференція має відбутися в жовтні. У своїй програмовій заяві оргкомітет проголосив головною метою „повернення країни на соціялістичний шлях, відродження СССР і комуністичного руху".

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛИСЯ КРАЙОВІ ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Союзівка. — Не дуже маркантні 37-мі крайові тенісові змагання УСЦАК все таки ввійдуть в історію українського спорту, бо в них перший раз змагунка з України здобула перше місце. У групі жінок 17-літня Олеся Білак з Ужгороду перемогла минулорічну чемпіонку Ліду Савчак (УСО „Тризуб") переконливим вислідом 6—0, 6—1 і стала першою тенісисткою з України, яка повезла домів чашу УНСоюзу в індивідуальній категорії та грошову стипендію в сумі 600 дол., з Фонду розвитку тенісу, що ним відає Іван Гинянський, президент підприємства Віннер Форд у Вілмінґтоні, Дел. Олеся є вихованкою професійного тренера Юрія Колба, який разом з Андрієм Кордіяком зі Львова вже третій рік підряд беруть участь в турнірах на Союзівці.

Змагання, які почалися в суботу 5-го вересня на сімох кортах Союзівки, прийшлося скінчити в закритій залі готелю „Невеле" у понеділок, 7-го вересня, з уваги на дощову погоду. Турнір, як і в попередніх роках, влаштовував Карпатський Лещетарський Клюб, а проводила ним комісія в складі інж. Юрій Савчак, інж. Роман Ракачий, ст., Юрій Попель і Зенон Снилик. У суботу, 5-го вересня, в басейні Союзівки відбулись 36-ті крайові плавацькі змагання (звідомлення — в наступних числах „Свободи"). На відкритті змагань в суботу по полудні до учасників коротко промовляли головний предсідник УНСоюзу Уляна Дячук, голова УСЦАК Мирон Стебельський, інж. Р. Ракочий, Ю Попель і З. Снилик.

Як цього можна було сподіватись, у групі чоловіків Роман Сидорак,студент четвертого року Стенфордського університету в Каліфорнії, успішно захистив свій примат четвертий рік підряд, перемагаючи у фіналі, як і минулого року, д-ра Юрія Харука (Український Тенісовий Клюб, Чикаґо) вислідом 6—3, 6—0. В дорозі до фіналу Р. Сидорак елімінував у чвертьфіналі Андрія Хархаліса, 6—1, 6—0, а у півфіналі Марка Оришкевича (УТК, Чикаґо), 6—0, 6—3. Д-р Ю. Харук у четвертьфіналі переміг А. Кордіяка, 6—0, 6—0, а у півфіналі Дениса Чорнія (КЛК), 7—6, 6—2. Крім нагороди УНСоюзу і 800 дол. стипендії від Віннер Форда, Р. Сидорак знов вписався на пропам'ятній чаші св. п. інж. Богдана Рака.

У групі сеньйорів 35 років і вище також четвертий рік підряд вписав своє прізвище на пропам'ятній чаші св. п. Ярослава Рубля Роман Ракочий, мол., який у фіналі переміг Ярослава Тимківа (УСО „Тризуб", 6—2, 6—2. У півфіналах Р. Ракочий переміг Юрія Вальчука (КЛК) 6—2, 6—2, а Я. Тимків Михайла Найдана (Союзівка) 6—0, 6—1.

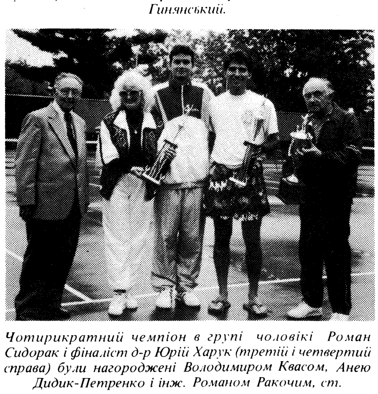
Одну із своїх нечисленних поразок на Союзівці зазнав Юрій Савчак (УСО „Тризуб"), якого у фіналі групи сеньйорів 45 років і вище переміг д-р Ярослав Сидорак (Союзівка), вислідом 6—4, 4—6, 6—3, який тим самим **вписався, як і два роки тому, на пропам'ятній чаші д-ра Володимира Гука.** У півфіналах цієї сильної групи д-р Сидорак переміг Олега Богачевського (КЛК), 6—4, 6—4, а Ю. Савчак Юрія Граба, 6—1, 6—0.

Олександер Олинець (УСО „Тризуб") знов здобув пропам'ятну чашу д-ра Петра Харука, закріплю-

(Закінчення на стор. 4)

У жіночій групі двобії Україна — Америка виграла Олеся Білак з Ужгороду проти Ліди Савчак з Філядельфії (третє і четверта справа). Їх нагородили (зліва) Даньо Кульчицький, Володимир Квас, Юрій Попель і Михайло Гинянський.

Чотирикратний чемпіон в групі чоловікі Роман Сидорак і фіналіст д-р Юрій Харук (третій і четвертий справа) були нагороджені Володимиром Квасом, Анею Дидик-Петренко і інж. Романом Ракочим, ст.

В АМЕРИЦІ

ВИКОРИСТОВЮЧИ ВІЛЬНИЙ час з нагоди Дня Праці, обидва кандидати на президента ЗСА, губернатор Билл Клінтон і президент Джордж Буш, старалися надати своїй передвиборчій кампанії більш тріюмфальних виглядів. Обидва покликалися на досягнення колишнього президента Геррі С. Трумана та кожний зокрема переконував своїх виборців, що саме він є тим, який продовжить ці добрі почини. Президент Джордж Буш твердить, що губ. Б. Клінтон в ніякому разі не може порівнювати своїх провідницьких спроможностей до Г. Трумана тому, що в нього бракує стійкости у характері. Знову ж Б. Клінтон перечить будь-які зближення Дж. Буша до Г. Трумана, кажучи, що президент Буш хоче знищити середню клясу громадян, цю клясу, яку допомагав творити Г. Труман

У СЕРЕДУ, 9-ГО ВЕРЕСНЯ, федеральні аґенти особисто вручили перших 100 листів конґресменам, у яких звільняється їх від будь-яких кримінальних зловживань при виписуванні чеків без відповідального покриття у конґресовому банку Капітолю. Все ж таки ще багато конґресменів залишилось із посмаком скандалу. Цим потягненням суддя Малклом Вілкі, спеціяльний прокуратор для цієї справи, відкрив живу та дуже болючу радну для багатьох конґресменів і то тільки два місяці перед виборами. Як відомо, ця справа вже залишила наслідки, примушуючи багатьох конґресменів резиґнувати із своїх становищ, чи відходити добровільно на пенсію, як і непереобрання багатьох конґресменів на дальші каденції.

У СЕРЕДУ, 9-ГО ВЕРЕСНЯ, розпочато відрахунок часу для випуску 50-го з черги полету Крайового управління аеронавтики і дослідження космосу (НАСА), яку запляновано на год. 10:23 в суботу, 12-го вересня. Цим разом очі багатьох зацікавлених будуть слідкувати за успіхами чи неуспіхами цього міжпростірного корабля „Ендевор" та його залоги. Діло в тому, що серед семичленної залоги є багато „першунів" — 35-літня лікарка-негритянка Мей Джеймісон, перше подружжя Марк Лі та Джен Дейвис, а також перший 44-літній астронавт японського роду, хемік Мамору Могрі. Командиром і пілотом „Ендевор" є Роберт Ґібсон, а його заступником Курт Бравн, ще одним членом залоги є Джером Єпт. Головним завданням цієї семиденної місії буде дослідити розвиток людських і звіринних клітин у невагомості.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до середи, 9-го вересня 13.208 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

338,862.44

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Росія і Японія

Російський уряд офіційно повідомив, що у половині вересня ц. р. президент Б. Єльцин поїде до столиці Японії Токіо. Не сказано виразно, яка причина і яка ціль цієї візити, але вона ясна: дістати від Японії, найбагатшої країни світу, фінансову допомогу, тим паче, що вже у минулому році Японія і дала зрозуміти, що вона готова допомогти Росії в її важкій економічній кризі двома більйонами долярів, якщо буде зліквідований затяжний спір за чотири острови Курильського архіпелагу. Це „якщо" — дуже важка і трудна справа, бо з отими островами сполучений російський загарбницький імперіялізм, японське почуття національної гордости, вимоги міжнародної торгівлі та — роля Америки, як тихого посередника.

Почалося від злощасної Ялтинської конференції у 1945 році, коли-то Ф. Д. Рузвелт погоджувався на все, чого бажав собі Сталін. Погодився теж на те, щоби тодішній Совєтський Союз зайняв чотири північнозахідні острови японського Курильського архіпелагу, які становлять неначе природний міст між імперією Японії та східньоазійським континентом, власністю Совєтського Союзу. Японія, яка спровокувала участь Америки у Другій світовій війні своїм наскоком на американську морську фльоту у Перл Гарборі 4-го грудня 1941 року — програла ту війну і не була всилі спротивитися збройно цій грабежі Совєтським Союзом. Це була грабіж, бо Японія не воювала проти СССР і не було між ними у Другій світовій війні збройного зудару. Сталін просто використав наївність і короткозорість Рузвелта, щоб „зреґабілітувати" ганебну програму царської Росії в її війні проти Японії у 1905 році.

Коли у минулому році Міхаїл Ґорбачов поїхав до Лондону, де відбувалася конференція семи найбільш упромисловлених держав, репрезентант Японії заявив коротко: Японія не дасть Москві ані одного єна поки Москва не зверне Японії заграбованих островів. Японські керівні кола признавали, що ті чотири острови не мають великого значення для японської економіки, але водночас підкреслювали, що це питання національної чести і гордости — а відомо, що далекосхідні народи особливо вразливі на пункті національної чести, — вони страшенне вразливі, щоби „не втратити обличчя".

Тому дуже важко знайти компроміс у цій справі. У ролі посередника опинилася Америка, свідома жалюгідної поведінки її президента в Ялті 1945 року і свідома, що це дивогляд, що дотепер не було ратифікації мирового договору Японією з уваги на цю історію з островами. Можна здогадуватися, що Боріс Єльцин погодився би або на такий компроміс, що Росія збереже ті острови за собою до якогось визначеного речення або на засадничу формулу, що це власність Японії. Але у московському парляменті є численні російські імперіялісти, які завжди мріяли про якнайбільшу Росію, і є там комуністи, які завжди плекають большевицький принцип: „Що моє,то моє, а про твоє можна говорити". Міхаїл Ґорбачов їздив до Токіо і вернувся з нічим. Трудно подумати, щоб Єльцин, кращий політик за Ґорбачова, рішився їхати до Токіо без такої попередньої підготови, яка ґарантувала би якийсь успіх.

Але, видно, щось в отих закулісових підготовчих розмовах нічого не вийшло, бо подорож Єльцина до Токіо — відкликано. Це прикрість для усіх зацікавлених сторін. Японський бізнесовий світ наставився на російський ринок збуту, але треба би спершу оздоровити економіку Росії, — також японською допомогою. Покищо все залишилось по-старому.

АМЕРИКАНСЬКА ФІРМА Роквелл інтернешенел з осідком у Сіл Біч, Каліф. подала до відома, що у вівторок, 8-го вересня, підписала угоду з російською космічною фірмою про спільні полети. Російська фірма НПО „Енергія" вироблятиме приладдя, що уможливлюватиме американським космічним кораблям причалювати до російської космічної станції „Мір". Обидві установи плянують говорити з Крайовим управлінням аеронавтики і дослідження космосу про уживання російського космічного корабля „Союз ТМ", як поворотного судна для американської космічної станції „Воля", котру плянується на пізніші роки цього десятиліття. Грошової вартости цього договору не виявлено.

Раїса Руденко

УКРАЇНА НЕ БІДНА, АЛЕ ВОНА В БІДІ

II

Голова Спілки Офіцерів України, полковник міліції Григорій Омельченко, найбільшою небезпекою для України вважає „суцільну корумпованість і мафіозність органів влади і управління, хабарництво і зловживання зверху донизу, нечуваний зріст організованої злочинности".

У статті, надрукованій в газеті „Нєзавісімость" 18-го липня, полковник міліції пише, що „особливе місце в цьому антисоціяльному явищі займає військова номенклятурна мафія. Корупція, що ніби ракова пухлина охопила старі структури совєтської армії, дісталася незалежній Україні у спадщину. Серйозна небезпека корумпованих і мафіозних армійських структур полягає в тому, що в руках таких командирів зброя (і не тільки стрілкова!)".

Як пише у статті голова Спілки Офіцерів України, ще недавно вони з запалом підтримували державних заколотників, а нині заради збереження генеральських посад і награбованого добра, присягнули Україні. Полковник застерігає, що заради збереження своїх дач, незаконно отриманих помешкань, авт та інших привілеїв, вони можуть піти на все, аж до збройного насильства. „Не бачити цього можуть тільки політичні сліпці, або зрадники свого народу", — пише Григорій Омельченко. Газета „Нєзавісімость" вже раніше друкувала викривальні статті „Чечеватов у Забайкалі", „Тойота — за ґратами", „Мафія при владі", „Хрещені батьки в пагонах", „Генеральське гніздо", на підставі яких розпочато слідство і звільнено з посад та заарештовано ряд високопоставлених осіб. Але, на думку полковника міліції, „короста корупції і метастази мафіозних структур такою мірою вразили суспільство, що потрібне термінове хірургічне втручання".

Наприклад заступник начальника управління тилу (запілля) збройних сил України Ґ. Авдєєв підписав невигідну для України оренду угоду з російським виробничо-комерційним товариством „Нафтосервіс", чим наніс Україні збитків на 50 мільйонів карбованців. Начальник автомобільної служби Одеської військової округи полковник Ю. Сорокін продав за низькими цінами велику кількість автомобілів, що призвело до збитків на суму 5 мільйонів карбованців. До злочинів виявилися причетними генерал-лейтенант В. Бєлохвост, генерал-майор Н. Лобанов, генерал-майор А. Мальцев, генерал-майор А. Бринза. Генерал Авдєєв також підписав договір, яким передав російському виробничо-комерційному товариству „Нафтосервіс" право на безплатне користування технологічним обладнанням, будинками, спорудами військової частини у Мукачівському районі Закарпатської області. В наслідок цього Міністерство оборони України щомісяця недоотримує 4,5 мільйонів карбованців. Авдєєв і його компанія намагалися непомітно втягнути у свої злочини міністра оборони К. Морозова. Коли заступник міністра Л. Уткін звернувся до фірми „Торговий дім ВЕМА" з проханням продати для міністра оборони автомобіль „Волга" (ГАЗ-31-04), керівництво фірми вирішило надати міністрові авто безкоштовно. Представник міністерства оборони України отримав авто і привіз його на територію міністерства. Керівники „Торгового дому" таємно домовилися з генералами Уткіним і Авдєєвим, що вручать міністрові ключі з залученням преси, і таким чином скомпромітують його. Провокацію не вдалося.

Коли на ім'я адмірала І. Касатонова прийшла з Росії записка з проханням передати для міністерства безпеки Росії кілька нових автомобілів, то адмірал того ж дня наказав безплатно відправити їх до Росії й доповісти про виконання замовлення. Подібних прикладів можна навести дуже багато, і всі вони свідчать про те, що Україна в біді.

Не ліпша ситуація і в інших країнах колишньої совєтської імперії. Ба, навіть гірша, зокрема в Росії, де злочинність збільшилась на третину, порівняно з таким самим періодом минулого року. Згідно з повідомленням ІТАР-ТАСС з 1-го вересня, в Росії нині зареєстровано 1,3 мільйона злочинів. Швидкими темпами зростає число вбивств, розбійних нападів, викрадення зброї і боєприпасів. Розшукується в Росії 8,000 стволів зброї, в тому числі 135 кулеметів, 700 автома-

(Закінчення на стор. 3)

Іван Кедрин

ПРОКЛІН МИНУЛОГО В УКРАЇНІ

Українська держава в її першому княжому періоді впала під ударами татарської навали у першій половині XIII сторіччя, але підмулили її записані у Літописах „княжі крамоли". Київська держава не могла втриматися, бо її історія є історією боротьби за Київ. Амбіціонерство окремих князів було сильніше, як свідомість конечности з'єднання усіх сил під верховним проводом володаря у Києві.

Відродилася українська держава в її другій — козацько-гетьманській добі. Тарас Шевченко ідеалізував та захоплювався, пишучи що колись „в Україні гриміли гармати" і „гетьмани вміли панувати". Але найближчий приятель Шевченка Пантелеймон Куліш не був романтиком і змальовав той період у повісті „Чорна Рада". На Запорізькій Січі сипали новообраному отаманові землю на голову, щоб він не забув, що залежить від січової братії. Індивідуалізм козацьких отаманів не дозволяв їм підпорядковуватися одному гетьманові. Примітивізм тодішньої політичної думки проявлявся у хитанні орієнтації раз на Польщу, то знову на Московщину. Богдан Хмельницький був геніяльним організатором війська та полководцем, але поганим політиком і його державницька промова у Києві після переможної війни проти Польщі була декоративним епізодом, який загинув у Переяславському договорі. Коли ж гетьманом став Іван Мазепа, державник-самостійник (за сучасною термінологією). Він був непопулярний у збаламученому народі і в Запорізькій Січі. Тому тільки кошовий Кость Гордієнко з частиною Запорізької Січі підтримав Мазепу у трагічному для України бою під Полтавою.

Врешті в третьому, новітньому періоді українського державництва — поруч із ганебним явищем „невтральности", що її проголошували українські полки у війні проти Росії, найбільш характеристичною рисою Української Народньої Республіки була отаманія. Окремі отамани були безумовно патріоти, були між ними й герої, але всі спроби з'єднати їх під одним проводом не вдалися. Завалили Українську Народню Республіку не большевицькі армії Муравйова й Антонова Овсієнка і не „біла" армія Денікіна — а анархічний характер рідної громади, несвідомої конечности єдности і дисципліни під одним проводом.

Червоною ниткою тягнеться почерез усю історію України трічі проклятий гін до ділення сил, до взаємної боротьби, яка спонукала народну мудрість до створення приказки „За онучу зняли бучу". Коли придивлятися сучасним відносинам в Україні — наче автоматично насувається паралеля з отими нещасними княжими крамолами, „Чорними Радами" й новітньою отаманією у добі УНР. Цікаво, що поруч із тим відосередковим гоном, гоном до ділення і сварки, є проблиск ясної думки: адже ми молимося в церквах „В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай". А поза Богослужбою ведеться якийсь дикий танок, наче вирежисерований ворогами державности України. Світлим винятком була українська Галичина під володінням Польщі в 1919—39 роках. Коли провідна Українська Народна Партія розкололась після признання Польщі Галичини у 1923 році, — знайшовся гурт розумних діячів-політиків під проводом Дмитра Левицького, які довели до з'єднання двох розколених частин плюс партія „Заграви" в Українське Національно-Демократичне Об'єднання" (УНДО), яке стало рухом проти польської політики національної асиміляції. Дві інші партії — Соціял-Демократична і Соціял-Радикальна не мали з марксизмом нічого спільного. Володимир Старосольський, як голова соціял-демократів та Іван Макух, голова партії радикалів, збегігали солідарний фронт і провідні діячі отих трьох партій одні з одними дружили. І Дмитро Левицький стрічався з Євгеном Коновальцем — головою підпільного ОУН у Карльсбаді в Чехії та були зв'язкові Екзекутиви УНДО з крайовими командантами ОУН, щоб одні одним не шкодили. Період братовбивства в західній Україні за Другої світової війни залишиться чорною плямою у новітній історії України.

Не слід вибілювати українську діяспору. Злощасний нахил до поділу і сварні виявився і в діяспорі. У ЗСА й Канаді постало 10 українських політичних партій, у тому числі три ОУН з додатком кабалістичних букв „р", „м", „б", що їх розшифровують тільки фахівці. В Америці є і тепер аж дві репрезентаційні централі, бо на одну, спільну, не можуть погодитися.

У „Свободі" з 4-го вересня ц.р. подано назви 17-ти існуючих Україні політичних партій. Насправді зареєстровано вже 28 і те число компромітує Україну в очах західнього світу. Кі-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про соборність у практиці

Про справжню соборність України говорять та пишуть в останніх двох роках дуже багато і, здається, ніхто вже не ставить під сумнів з'єднання українських земель в одну нерозривну державу.

Отож, на політичному відтинку — це питання майже для всіх всеціло розв'язане, не зважаючи на деякі сепаратистичні тенденції західньої чи карпатської частини України.

Але ми тут сьогодні не про політичну соборність хочемо говорити, а про зовсім іншу, про цю, що тепер розцвітає серед нашої спільноти справді надобре. Вона має зовсім інакше джерело і ним не є політичний розсудок, а часом дуже несподівані почування.

Коли для відпруження хочеться часом звернути розмови серед нашої спільноти не на політичні чи економічні проблеми — тоді невідмінно темою їх є щораз частіші соборні прояви у дуже приватному українському житті.

— Чули? Пані М. виходить вдруге заміж. — То що в тому цікавого — дивуємося. — А те — дістаємо відповідь, — що цей щасливець аж зі самого Києва. Або таке: — Чи знаєте, що пан Л. вибрав казку? — Як то казку, що це значить? — питаємо. — Бо найшов собі гарну, молоду жіночку з України і називає своє переживання казкою, а про стару „казку" з Ню Йорку забув...

Зустрічаємо літом дружину одного із середнього віку фахівців, яка зовсім, не ховаючи жалю, розповідає нам, що муж залишив її тепер з дітьми, бо найшов милу львів'янку. Його оправдання таке, що перша жінка була американкою, а він хоче мати українське подружжя. Забув, що ця „американка" виховала йому дітей на українців, возила до української школи, до церкви і до Пласту...

І таких та подібних випадків можна почути щораз більше. Розуміється, притому не бракує також таки звичайних сплїток та припущень, які з приємністю повторяється, бо це нове, незвичайне та цікаве явище в т. зв. українському товариському житті.

Різні постріли Амора у невластивому або недозволеному напрямі напевне нічого нового в українській спільноті, і хто знає добре український побут з-перед Другої чи Першої світових війн, то може розповісти не одну цікаву та „пікантну" історійку. Тільки в тих „давніх, добрих часах" усі ці романтичні історії відбувалися потаємно і про них ніяк „не випадало" говорити голосно, або їх одобрювати.

В останніх роках настанова нашої спільноти в цьому напрямі дуже змінилася, зокрема від часу тісніших зв'язків з живою Україною, в якій любов, подружжя і родинне життя прибрали інші, доволі свобідні форми. А тепер практична виміна людей із частими поїздками в одну та другу сторону, здовшим перебуванням членів діяспори в Україні, а наших друзів з України в діяспорі, Амор має повні руки роботи. І він ніяк не питає, чи його стріли трапляють у подружжя чи у самітних осіб, чи це „західняки" чи „східняки", старі чи молоді. Кажуть, що найбільше має він на прицілі наших середнього віку фахівців, які відвідують Україну в справах наукових або бізнесу і там часто перебувають. Не вільні, однак, від таких соборних почувань також молоді студенти або ці сивоголові, що переживають другу молодість, чи статечні жінки і то однаково в діяспорі, як в Україні.

І якось у тих справах ніяк не шкодить інакший спосіб думання, інакше виховання на всі ті різниці західнього і східнього світів, що нагло зустрілися дуже близько після півсторіччя штучного поділу. От так і процвітає у приватному житті — декому на радість, декому на смуток, а ще іншому на злість.

О-КА

Ярослав Стех

ДОБА І ТВОРЧІСТЬ М. ЛИСЕНКА В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗИЦІ

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине:
От де, люди, наша слава,
Слава України!
(До Основ'яненка — Т. Шевченко)

II

Подібне ствердження висловлює історик української музики Микола Грінченко: „В музиці найяскравіше відбилися характерні риси народу нашого. І саме в області надбань музичних нашого народу українська пісня завоювала передове місце". В дальшому М. Грінченко, наводить фрагмент листа графа О. К. Толстого, який пише: „Ніяка національна музика не виявила досі свою народність з такою величністю і силою, як українська, навіть краще великоросійської".

Додаймо, що вокальні твори Бортнянського, Березовського, Веделя та інших українських композиторів, писані не лише на церковні теми, приймались Московщиною як власні. Лисенко перший відділив її і відмежував від російської. Він став основоположником національного напрямку української музики, опертого на окремішності національних традицій. В тому досяг високого художнього рівня, наближаючи нашу музику до загально-європейської.

Подібно, як і його великі сучасники Чайковський, Моцарт, Бетговен, Фібіх, Шуберт, що у великій мірі компонували свої твори за церковним жанром так і М. Лисенко крім деяких фрагментів Літургії, скомпонував декілька псалмів та відому кантанту „Боже великий, єдиний..." Серед багатогранної композиторської творчости видав чимало „Колядок-щедрівок", „Веснянки" та цілий ряд обрядових пісень. В обробці композитора не лише 83 твори Т. Шевченка поширюють його популярність, але також твори І. Франка, Л. Українки, О. Олеся. Майже не було такої ділянки, в якій би не брав активної участи композитор. Був головою Українського клюбу, очолював українські організації, підтримував зв'язки з діячами української культури, а особливо із І. Франком в Галичині. Виховав цілу плеяду визначних музикантів, співаків, артистів і композиторів, навчив сприймати і відчувати красу музики. Його учнями між іншим були: Стеценко, Леонтович, Колесса, Людкевич, Ревуцький, Кошиць та багато інших. Дочка визначного композитора Мар'яна Лисенко (1887—1947) знана не лише як визначна піяністка, але також як знаменитий педагог і дириґент Музично-Драматичного Інституту ім. М. Лисенка в Києві в 1912—18 роках, а від 1939—44 роках працює у Львівській опері, авторка підручника „Школа навчання на піяно". Під впливом композитора його молодший брат Андрій також став визначним громадсько-політичним і культурним діячем, яку проявляв в Україні і поза її межами. Не спосіб поминути також і сина композитора Остапа, який працював як викладач Київської Державної Консерваторії, а згодом керівником музею свого батька. В 1950 році під авторством сина Остапа вийшла під час відлиги книга п. з. „Про Миколу Лисенка". До речі у Києві в 1950—59 роках зібрано основні твори композитора і видано їх у 20-ти томах.

Щоб повніше наблизити добу, в якій жив М. Лисенко, треба пригадати його стислу співпрацю із закордонними композиторами. Надзвичайно дружньо вів співпрацю з Владиславом Зарембою (1833—1902), який до речі є автором значного числа композицій на слова Т. Шевченка та Михайлом Завадським (1828—1887),автором української опери „Марія" — обидва ці композитори належать польській культурі.

М. Лисенко нав'язав тісні зв'язки із т. зв. „переміською групою" композиторів, головним представником якої був М. Вербицький. А також із представником Буковини Ізидором Воробкевичем (1838—1903), Віктором Матюком (1852—1912), Анатолем Вахнянином (1841—1900), Остапом Ніжинським (1862—1919) — варто додати, Ніжинський був священиком і у варварський спосіб замордували його поляки. До числа співпрацюючих належали Бажанський, Кишакевич, Топольницький, Січинський — автор опери „Роксоляна", Аркас, Сокальський, Козаченко та з іншими.

Ім'я М. Лисенка безсмертне, воно стало в центрі уваги українського народу з такою силою, як Глінка для російського, Сметана для чеського, Вагнер для німецького, Верді для італійського народів.

Однак всі ці композитори жили і творили в нормальних умовах. М. Лисенка не лише переслідували за його діяльність, але в 1907 році запроторили до тюрми окупаційною владою Росії. Однак ця велика праця, яку зробив Лисенко для українського народу надзвичайно оцінив її хорватський вчений, композитор, фольклорист і публіцист Франьо Ксавер Куґач (1834—1911), який написав цінну рецензію на появу першого збірника українських народних пісень, яка була надрукована у чеських „Гудебніх листах" числа 7-ме і 9-те; власником журналу був Л. Прохазка.

Смерть вирвала з української культури Миколу Лисенка 6-го листопада 1912 року. Його похорон став жалобним здвигом. Народ прибув масово з різних сторін України, щоб віддати заслужену останню шану дорогому і великому синові козацької землі. Щоб передати свою велику вдячність, його називали: „Батьком української пісні", „Солов'єм України", „Бояном України та рядом іншими почесними іменами.

Навіть М. Ґоркий, який тоді перебував в Італії в листі до М. Коцюбинського писав: „Смерть Лисенка вважаю за велику втрату, але коли читаю опис його похорону, моє серце наповняється радістю від того, що народ любить свого сина. Яка радість наповнює нас, коли бачимо, що народ зрозумів велич його праці. Прегарна смерть, коли веде за собою таке пробудження життя, таке гаряче почуття любові до покійника".

Ім'я Миколи Лисенка достойно вросло в душу і свідомість народу, який вписав в золоту сторінку своєї історії, як найбільше духовне добродійство.

XVII КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Нова Дійсність Нове Майбутнє

8, 9, 10, & 11 ЖОВТНЯ, 1992

17-ий Конґрес Українців Канади проходитиме під кличем "Нова дійсність - нове майбутнє" і відзначатиме три важливі моменти для українців канадців: 100-ліття поселення в Канаді, 125-ліття Канадської Конфедерації і 1-ший рік незалежної України.

Програма

четвер, 8 жовтня 1992 року

9:00 - 7:00 Реєстрація
10:00 - 12:00 Пресова конференція
Наради: Комітет Українок Канади
Суспільна Служба Українців Канади
Українська Кооперативна Рада Канади
7:30 - 10:00 Святочне відкриття 17-го Конґресу
Вибір Президії Конґресу
Прийняття правильника нарад
Прийняття програми Конґресу
Прийняття протоколу з 16-го Конґресу
Вибір Конґресових комісій
10:00 - 12:00 Прийняття (сир і вино)

п´ятниця, 9 жовтня 1992 року

8:30 - 12:00 Реєстрація
8:30 - 10:00 Звіт Екзекутиви КУК 1989-1992 рр.
Звіт Шевченківської Фундації
Запити й дискусія
10:00 - 10:15 Перерва на каву
10:15 - 10:45 Звіт Контрольної комісії
Уділення абсолюторії уступаючій Президії
Звіт Верифікаційної комісії
10:45 - 11:30 Звіт Статутової комісії
Запити й дискусія
11:30 - 12:30 Звіт Комісії 100-ліття поселення українців у Канаді
12:30 - 2:00 Обід
2:00 - 3:15 Програмова доповідь:
"Нова дійсність - нове майбутнє. Роля Конґресу Українців Канади у світлі нової дійсности в Україні і в Канаді"
3:15 - 3:30 Перерва на каву
3:30 - 4:45 Звіти паралельних конференцій:
Комітет Українок Канади
Суспільна Служба Українців Канади
Українська Кооперативна Рада Канади
6:00 - Святкова вечеря 100-ліття поселення в Канаді (для всіх делегатів)
Вручення медалі 100-ліття

субота, 10 жовтня 1992 року

8:30 - 10:00 Паралельні сесії:
Комісія внутрішніх справ
Комісія зовнішніх справ
Комісія зв´язків Канади з Україною
Фінансово-бюджетна комісія
Крайовий Центр Українських Шкільних Рад
Суспільна Служба Українців Канади
Канадська Українська Іміграційна Служба
Українська Мистецька Рада Канади
Резолюційна комісія
10:00 - 10:15 Перерва на каву
10:15 - 12:00 Паралельні сесії продовжуються
12:00 - 1:30 Обід
1:30 - 4:30 Форум кандидатів на президента КУК
6:00 - 7:00 Коктейл
7:00 - 10:00 Бенкет Канадської Конфедерації і Незалежности України
Закриття святкувань 100-ліття

неділя, 11 жовтня 1992 року

вранці Богослуження
10:00 - 12:00 Голосування на президента
Праця комісій
12:00 - 2:00 Обід подяки
Вручення Шевченківських медалей
2:00 - 3:00 Звіти:
Резолюційної комісії та інших Конґресових комісій
Прийняття резолюцій
3:00 - 4:00 Звіт Номінаційної комісії
Вибір президента (проголошення вислідів голосування)
Вибір Екзекутиви, Президії, Контрольної комісії
4:00 - 5:00 Інсталяція нового проводу
Слово президента
Святочне закриття Конґресу

***** Програма може бути змінена.

ГОТЕЛЬ: НІЧЛІГ

Конгрес відбудеться у Westin Hotel (Two Lombard Place, Winnipeg, Manitoba, R3B 0Y3). Замовлення кімнат на нічліг можна полагодити телефонічно з готелем (1-800-228-3000) пам´ятаючи зазначити, що Ви є делегатом на 17-ий Конгрес Українців Канади.

ЛІТАКИ

CANADIAN AIRLINES INTERNATIONAL has been designated the "official airline" for the 17th Congress of Ukrainian Canadians. For a guaranteed 15% discount off the full economy fare call the Canadian Airlines' Conventionair Office toll-free at 1-800-665-5559 and advise them you will be attending the Congress. Our file registration number is CV 4172. If booking through your own travel agency, ensure they register it with Canadian Airlines' Conventionair Office.

Вісті з Української Учительської Громади в Чикаґо

Минуло вже 40 років відколи заснувалися школи українознавства в Чикаґо (чотири).

У 1950-их роках група професійних вчителів, прибулих з рідних земель України, заснувала Українську Учительську Громаду, яка дала початок школам українознавства у Чикаґо. Ці всі каменярі українського шкільництва нової еміґрації, які клали фундаменти цього шкільництва, не тільки в Чикаґо, але по всіх місцевостях українського поселення, були повні відданости, ідейности і любови для української дитини.

Школи українознавства до половини сімдесятих років були переповнені українською дітворою, на жаль, від половини сімдесятих років число дітей почало маліти (згідно зі статистикою Шкільної Ради та іншими) і це є загальне явище, про що ще буде мова.

Зменшилося також поважно число фахових учителів, нові вчительські кадри дошколюється на „скоро" під час літніх курсів на Союзівці, в Українському Вільному Укніверситеті в Мюнхені (Німеччина) та інших. Згадані курси є ведені на дуже високому рівні, викладачами є професори американських університетів. Кошти згаданих курсів є цілковито покриті Українським Народним Союзом, за це йому честь і слава. Союзівка — це гарне місце відпочинку для всіх. Всюди чистота, чемність людей, зокрема нашої молоді, яка там працює під час вакацій. Не диво що сказав хтось: „Нема то як на Союзівці". Всі ті учителі, що вчать в школах українознавства або плянують вчити, повинні брати численну участь в курсах.

У Чикаґо із старших учительських кадрів 53 відійшли у вічність. Хочби тут згадати покійних, які цього року померли, а це проф. А. Антонович — директор школи, інж. Антін Кущинський та Анна Михайлович.

Інші члени ТУУГ, після відходу зі школи, є далі активні в церковно-громадському житті. Ось прізвища деяких з них: Юлія Назаревич, Іванна Городиська, Саломія Кавка, Франка Дахнівська, Анна Білинська, Люба Шеремета, мґр Микола Губчак — директор школи та інші.

Між тими членами ТУУГ є дуже працьовитий член в ділянці науковій, професор американських університетів д-р Михайло Біда, тихий скромний і не люблящий розголосу. Він написав нижку статтей та понад п'ятдесять праць на економічні теми та політично-історичні.

Тепер друкується його нова книжка „Концепції політично-економічні в світлі історії" — автор в ній висвітлює історію економічно-політичної думки. Починає розвивати історію економічної думки від Японії через Грецію, Рим аж до найновіших часів. Крім цього д-р Біда щедро жертвує на всякі цілі. В квітні цього року він подарував 430 книжок з приватної бібліотеки на економічні теми, книжки були розіслані до 30-ти наукових осередків в Україні. Вартість книжок виносить 5,000 дол., а їх пересилка в Україну виносить 380 дол., яку сам також покриває. Пересилкою цих книжок займається Товариство Української Мови в Чикаґо, головою якого є проф. В. Боднарук.

В лютому цього року відбулася товариська зустріч наших членів під час якої зібрано 150 дол. на видавничий фонд підручників для молодших кляс (4) які мають появитися цього року. Видавництвом цих кинжок займається Шкільна Рада та Видавничий комітет України. Цими підручниками користуватимуться діти в Україні і на поселеннях.

Віра Зельська

Проклін...

(Закінчення зі стор. 2)

лька тижнів тому проф. Василь Маркусь з Чикаґо доповідав на форумі НТШ у Ню Йорку про суспільно-ідеологічний образ в Україні. Та його доповідь тепер анахронічна. Чули ми, що не слід тривожитися великим числом політичних партій, бо вони будуть єднатися і в головних справах держави — солідарні. Одно і друге твердження не здійснилося. Партійна парцеляція продовжується і шкодить Україні. Хтось казав правду: коли 10 німців сядуть за стіл — вони створять 10 фабрик — коли ж 10 українців сядуть — створять 10 політичних партій, які зараз почнуть сваритися.

Під час недавніх святкувань у Києві Леонід Кравчук жалівся, що розколовся Народний Рух. Він відіграв історичну ролю в добі національного відродження. Розкололи його не росіяни, а самі українці, українські патріоти, що їхній патріотизм не йде впарі з державницьким розумом.

Вибрали 1-го грудня минулого року Леоніда Кравчука на Президента. Замість співпрацювати з ним, підтримувати і зберігати критику у межах конструктивізму — шарпають його, раз-у-раз пригадують його політичне минуле і кидають колоди під ноги. Кому це у користь?! Амбіціонерство, партійництво, демагогія і ґурра-патріотична фразеологія — це смертельна загроза молодій українській державі.

Кликав віщий Тарас Шевченко на адресу ворогів: „Схаменіться, будьте люди, бо лихо вам буде!" Чи не стосуються ті його пророчі слова до теперішніх українців, які зодягаються у тоґу національних всезнайків...

Україна...

(Закінчення зі стор. 2)

тів, 500 ґвинтівок, 4,000 пістолів тощо. А заки зброю розшукують, з неї щодня хтось десь вбиває. Вже зареєстровано понад 4,000 випадків застосування вогнепальної зброї, що на 64 відсотки більше, ніж минулого року. Але розкриваються лише 40 відсотків злочинів. В Москві пограбували навіть капітана міліції, який приїхав з Якутії, щоб купити автомобіль. Звернувся до працівників кооперативи, ті пообіцяли посприяти. В той же вечір хтось випустив в обличчя капітана ґаз із бальончика, на нього напали і відібрали півмільйона карбованців. Капітан міліції не пішов до своїх колеґ просити захисту, бо певно не сподівався там знайти допомогу. Він покінчив самогубством. Щоправда, грабіжників знайшли й заарештували.

В Москві 7-го вересня близько десятої години ранку невідомий привселюдно обстріляв з ґранатомета Кооперативний інженерно-медичний центр, що на Кутузівському проспекті. Свідки розповіли, як чоловік кавказької зовнішньости вийшов з авта запустив ґранату до кабінету директора, після чого сів до авта і зник. Слідство припускає, що кооператори відмовилися платити рекетирам данину. В ніч з 6-го на 7-го серпня на Черьомушкінському базарі злочинці підірвали вантажівку з картоплею і її господарями. Російські селяни привезли на базар картоплю, вирощену власними руками. Однак азербайджанська мафія, котра панує на цьому базарі, заборонила їм знижувати ціни. Селянам запропонували продати картоплю дешевше мафії, а ті, не здогадуючись в чому справа, відмовилися. Вони влаштувалися ночувати на мішках з картоплею. Бандити замінували авто і після вибуху вісім осіб потрапили до шпиталю.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в четвер, 10-го вересня 1992 р. відійшов у вічність
наш найдорожчий
БАТЬКО і ДІДО
бл. п.
ІВАН БАЛИЦЬКИЙ

ПАНАХИДА в п'ятницю, 11-го вересня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Senko, **Бруклин, Н. Й.**

ПОХОРОН в суботу, 12-го вересня о год. 10-ій ранку в церкві св. Духа в Бруклині, Н. Й., а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку:

дочки —
ЛІДІЯ БЕРЕЗ з мужем БІШАКОМ
АННА БАЛИЦЬКА
МАРІЯ ГРИЦЮК з мужем ЮРКОМ
син — АНДРІЙ БАЛИЦЬКИЙ з дружиною НАТАЛІЄЮ
внуки —
ПЕТРО ЛОБОС
РОБЕРТ БЕРЕЗ
АНДРІЙ БЕРЕЗ
МАРТА БАЛИЦЬКА
ТЕРЕСА ГРИЦЮК
ЮРКО ГРИЦЮК
ЛАРИСА БАЛИЦЬКА
АНДРІЙКО БАЛИЦЬКИЙ
свати — ГРИЦЮКИ і СТОМПІЛЬ

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

ючи примат групи сеньйорів 55 років і вище перемогою над своїм старшим приятелем Константином Беньом (КЛК), 6—0, 6—2.

У групі чоловіків з одною програною Віл Ріттер переміг Ю. Колба вислідом 6—0, 6—1, а в такій же групі сеньйорів Юрій Петрикевич (КЛК) переміг Юрія Грабця (КЛК), 6—4, 3—6, 7—6(7—4).

У групі старших юначок третій рік підряд першенство здобула Лариса Кондрацька з Торонто, перемагаючи у фіналі, як і минулого року, Ларису Сидорак (Союзівка), 6—1, 6—2. У півфіналах Л. Кондрацька елімінувала Маю Мілянич, 6—1, 6—1, а Л Сидорак Христю Чапельську, 5—7, 6—4, 6—3. У групі переможених М. Мілянич перемогла Христю Біловтчук 8—4 у про-сеті.

Не відстаючи від своєї старшої сестри, у групі молодших дівчат Раїса Кондрацька вперше добилася перемоги на Союзівці, елімінуючи у фіналі Ліду Бойчук, 7—5, 7—5. У групі переможених Лариса Бойчук перемогла Дарію Сидорак, 7—5, 6—7, 7—4.

Серед наймолодших юнаків (12 років і нижче) перше місце здобув Віктор Сулжинський, перемагаючи у фіналі Дем'яна Заяця, 6—0, 6—0. У півфіналах, В. Сулжинський елімінував Олександра Мерла, 6—0, 6—0, а Д. Заяць Євгена Котлярчука, 6—0, 1—6, 6—1.

У групі юнаків 16 років і нижче свій минулорічний примат захистив Лесик Сарахман перемогою над Богданом Гарасимом, 3—6, 6—2, 6—4. У півфіналах Л. Сарахман переміг Андрія Мандзія, 6—3, 1—6, 6—3, а Б. Гарасим Степана Мороза, 6—4, 4—6, 7—5.

У групі юнаків 14 років і нижче, перше місце здобув Юрій Кігічак перемогою над Данилком Бадяком, 7—6, 6—3. До фіналів добився Ю. Кігічак перемогою над Креґом Пірсоном, 6—1, 6—3, а Д. Бадяк над Степаном Ґолецем, 4—6, 6—1, 6—4.

У групі найстарших юнаків 18 років і нижче Марко Грушевський переміг Даріяна Надраґу, 6—2, , 6—2.

У понеділок нагороди УНС фіналістам вручили члени турнірової комісії, головні радні Володимир Квас і Аня Дидик-Петренко та „Міс Союзівка' 92" Софійка Ільчишин. Пропам'ятні нагороди вручили інж. Р. Ракочий, ст., Слава Рубель, д-р Ю. Харук і З. Снилик, а грошові стипендії син І. Гинянського Михайло і адміністративний асистент у фірмі Віннер Форд Даньо Кульчицький.

Марія Душник, почесний член Головного Уряду УНС, вручила нею уфундовану трофею за найкращу спортову поставу юначці Ларисі Бойчук.

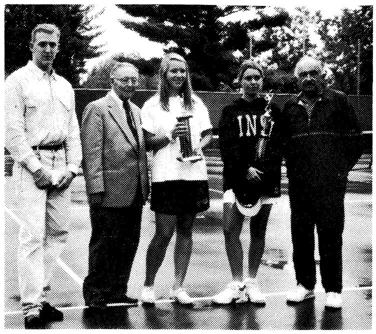
Грошові стипендії розділено за минулорічним ключем: чоловіки — переможець 800 дол., фіналіст 400 дол.; переможені півфіналісти по 200 дол.; жінки — 600 і 300 дол.; юнаки і юначки — по 200 і 100 дол.

Турнір коротким словом закрив В. Квас.

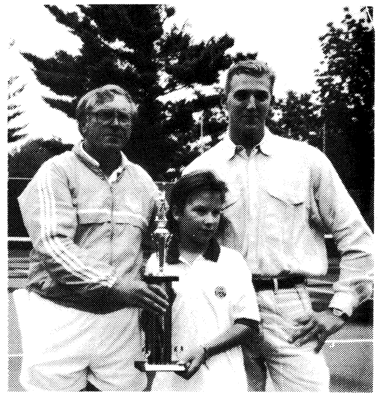
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

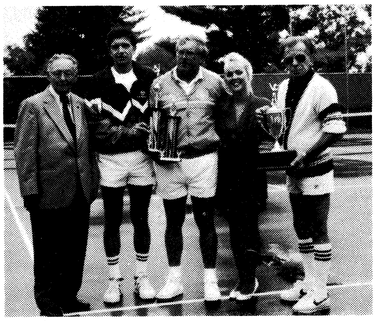
В групі старших юначок Лариса Кондрацька перемогла Ларису Сидорак (друга і третя справа). Чаші і стипендії їм вручили (зліва) Михайло Гинянський, Володимир Квас і інж. Роман Ракочий, ст.

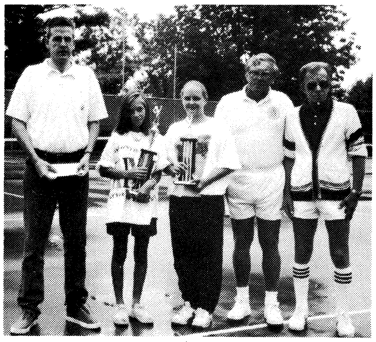
В групі молодших сеньйорів чаші УНСоюзу і ім. Ярослава Рубля отримали Роман Ракочий, мол., і Ярослав Тимків (третій і четвертий зліва) від (зліва) Юрія Попеля, Слави Рубель і Софійки Ільчишин.

Віктор Сулжинський вийшов переможцем наймолодшої групи юнаків. Чашу і стипендію отримав він від Юрія Савчака (зліва) і Михайла Гинянського.

Фіналісти в групі сеньйорів 45 років і вище д-р Ярослав Сидорак і Юрій Савчак (другий і третій зліва) повезли домів чаші УНСоюзу і пропам'ятну чашу д-ра В. Гука, які їм вручили (зліва) Володимир Квас, Софійка Ільчишин і Зенон Снилик.

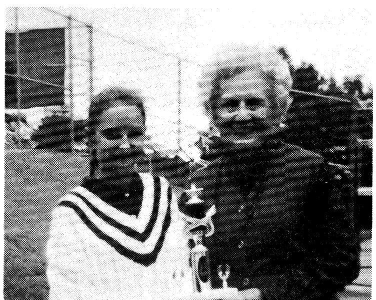
Наймолодшим змагункам Раїсі Кондрацькій і Ліді Бойчук (друга і третя зліва) нагороди вручили (зліва) Даньо Кульчицький, Юрій Савчак і Зенон Снилик.

У найстаршій групі сеньйорів в колі переможців майже завжди є Олександер Олинець і Константин Бень (другий і третій зліва). Нагороди УНСоюзу і пропам'ятну чашу ім. д-ра Петра Харука їм вручають (зліва) Аня Дидик-Петренко, Софійка Ільчишин і д-р Юрій Харук.

Свій примат у групі юнаків 16 років і нижче успішно захистив Лесик Сарахман. Чашу і стипендію вручають йому Аня Дидик-Петренко і Даньо Кульчицький.

Марія Душник (справа) ущасливила своїм трофеєм Ларису Бойчук.

Ігор Кігічак (третій зліва) і Данилко Бадяк (другий справа) отримали чаші і грошові стипендії від (зліва) Ані Дидик-Петренко, Михайла Гинянського і інж. Романа Ракочого, ст.

Головний предсідник УНСоюзу У. Дячук промовляє до учасників турнір під час церемонії відкриття.

Т. Живкова...

(Закінчення зі стор. 1)

переконували суд про свою невинність, а адвокати погрозили, що внесуть відклик до Верховного суду, бо, мовляв, були порушені процедуральні норми.

Як відомо, Живков займав пост першого секретаря ЦК Компартії Болгарії від 1954 до 1989 року, тобто довше як будь-який інший комуністичний вожака, і навіть після упадку підтримував так звану Соціялістичну партію, яка, подібно як в Україні, переіменувалася для того, щоб позамітати сліди своїх злочинів, як говорили на процесі урядові прокуратори. Передбачається ще окремий процес проти Живкова за те, що він розпалював міжнаціональну ненависть і намагався силою асимілювати турецьку меншину, яка вже довго живе на території Болгарії. З його наказу було зорганізовано кілька концентраційних таборів, у яких сиділи „вороги соціялізму" і ворожі до комунізму елементи, в більшості турки. Дати чергового процесу ще не визначили.

АЛЯТОЛА МОХАММЕД Язді, який водночас є представником судових органів Ірану, заявив, що 65 відсотків в'язнів у країні засуджено за злочини, пов'язані зі зберіганням, вживанням і поширенням наркотиків. Скільки в Ірані в'язнів, світова громадськість не знає, однак спостерігачі припускають, що лік іде на сотні тисяч осіб. Іранські закордонні опозиціонери відзначають, що під виглядом боротьби з наркомафією в Ірані переслідують політичних противників. Правозахисна організація Міжнародна амнестія має дані про те, що в іранських тюрмах застосовуються тортури. Відомо, що за останні чотири роки в країні скарано на смерть до 3,000 осіб.

У ВІВТОРОК, 8-го вересня, на Кубу прилетіла делеґація російських дипломатів і військовиків, щоб обговорити умови виведення з цієї острівної країни російських вояків, яких там є ще 1,600 осіб. Раніше вже було виведено 1,200 вояків. Міністер оборони Росії Павел Ґрачов заявив, що виведення російського континґенту завершиться до середини 1993 року.

БІЛОРУСЬКІ ВЧЕНІ знайшли ефективний спосіб боротьби з колорадським жуком. Картопляні плянтації, на яких було висаджено бульби, оброблені поліметалевим водним розчином, виявилися абсолютно чистими від колорадського жука. Метода не тільки проста, але й дешева, оскільки білоруські геологи знайшли в Гомельській області поліметалевий розчин практично в необмеженій кількості.